

Dr hab. Beata Gibała Kapecka prof. ASP
Wydział Architektury Wnętrz
Akademia Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie
31 – 167 Kraków, ul. Humberta 3

RECENZJA

rozprawy doktorskiej i artystycznej pracy kwalifikacyjnej

Pani **mgr Emilii Cieśli**

pt.: **„Transformacja przestrzeni w aspekcie wnętrz widowiskowych”**

sporządzona w związku z przewodem doktorskim

w dziedzinie sztuk plastycznych

w dyscyplinie artystycznej sztuki projektowej

wszczętem przez Radę Wydziału Architektury Wnętrz i Scenografii

Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu.

Recenzja sporządzona na podstawie otrzymanych dokumentów:

- Portfolio 2010 - 2017 obejmujące projekty z zakresu architektury wnętrz, produktu / design, mebla i grafiki.
- Rozprawa doktorska pt.: "TRANSFORMACJA PRZESTRZENI W ASPEKCIE WNĘTRZ WIDOWISKOWYCH". Część teoretyczna i projektowa zawierająca dokumentację rysunkową i wizualizacyjną odnoszącą się do artystycznej pracy kwalifikacyjnej.

Część teoretyczna zawiera wstęp, rozdział 1-szy odnoszący się do obszaru opracowania, obejmujący zdefiniowanie celu i zakresu pracy naukowo-badawczej poruszanej problematyki, interpretację pojęć i ich definicje oraz rozdział 2-gi poświęcony analizie materiału badawczego od rozwoju sceno-widowni po przestrzenie zmienne do sposobów przekształcania sal.

Część projektowa to rozdział 3-ci czyli opis projektu transformowalnych przestrzeni widowiskowych obejmujący rezultaty badawcze odnoszące się do przestrzeni widowiskowej, scenicznej, przestrzeni odbiorcy i kształtowania uniwersalnej sali widowiskowej oraz rozdział 4-ty będący podsumowaniem wraz z wnioskami. Rozprawę zamyka słownik terminów, bibliografia, źródła dodatkowe, spis ilustracji, a także streszczenie w języku angielskim.

Ocena dorobku twórczego.

Portfolio obejmuje dorobek artystyczny od roku 2010 do 2017. Doktorantka wykazała projekty wnętrz mieszkalnych i użyteczności publicznej z elementami wyposażenia, identyfikacji wizualnej, obudów dla sprzętu nagłośnieniowego i wewnętrznej stolarki drzwiowej.

Część z nich zostały opracowane we współpracy z osobami drugimi dotyczy to projektu konkursowego HOTEL W KRAJOBRAZIE (str.57-58) wizjonerskie rozwiązanie generujące bardzo duże zadowolenie estetyczne poprzez wymyśloną formę obiektu jak i jego przekaz plastyczny, a także projektów obudów głośnikowych (str. 60-72) zestawu mebli 300B MINI (str. 73-74), projektu stolika AUDIO HI-END (str.77-78), projektu koncepcyjnego TRANSFORMERS (str.79 - 84) czy też jak w przypadku projektu wnętrz Państwowej Szkoły Muzycznej w Nowym Tomyszu (str.50-56) na który Autorka powołuje się w

opracowaniu doktorskim, i który to wykonany został z projektantami z pracowni projektowej architektury i urbanistyki oraz z pracowni akustyki. Pani mgr Emilia Cieśla jako współautorka nie wykazała procentowego swojego udziału w tym ani w innych wskazanych projektach gdzie zachodzi podobna współpraca, zatem te prace pozwoliłam sobie pominąć z wymienionych powodów dla mnie zasadniczych, a przez ustawę wymagane.

Zaprezentowane realizacje projektów wewnątrz mieszkalnych między innymi DOM W SIEKIERKACH WIELKICH (sr.9-10) ale także projekt koncepcyjny MIESZKANIA W PLEWISKACH (str.31-32) są dowodem na umiejętne posługiwanie się przez ich Autorkę syntetycznymi środkami wyrazu, z użyciem klarownej kompozycji porządkującej układ wewnątrz wraz z przynależnymi im elementami wyposażenia.

Wśród przedstawionych koncepcyjnych projektów użyteczności publicznej na uwagę zasługuje przestrzeń stoiska ekspozycyjnego dla marki SOUNDDECO (str.44) opracowane na wystawę w Monachium. Autorka zastosowała wyrafinowaną kolorystykę oraz artystyczne struktury wypełniające i jednocześnie organizujące przestrzeń wystawienniczą, tak znamienne i zasadnicze dla projektu sal widowiskowych również będących przedmiotem opracowania pracy doktorskiej.

Struktury jako estetyzujące elementy rzeźbiarskie, nie pozbawione akademickiego wyrafinowania artystyczne obiekty, przewijają się przez koncepcyjne projekty wewnątrz w tym także elementy wyposażenia. Na przykład w zrealizowanym projekcie MIESZKANIA DLA PARY (str.14) w projekcie koncepcyjnym SALONU Z BUTAMI SPORTOWYMI (str.30) gdzie grają zasadniczą rolę w organizacji wnętrza, widoczne jako strukturalne ukształtowanie przestrzeni.

Zdecydowane walory artystyczne przejawia również projekt koncepcyjny PRYWATNEGO WNĘTRZA ODSŁUCHOWEGO (str.48).

Projektowane przez Doktorantkę meble wskazują na rodzaj preferowanej modernistycznej stylistyki jednak z czytelnymi autorskimi indywidualnymi cechami dla każdego rozwiązania STOLIK AUDIO - ALPHA (str.74-76).

Pani mgr Emilia Cieśla w swej dokumentacji przedstawiła również zrealizowane przez nią liczne projekty graficzne typu identyfikacja wizualna firm (str.84-85) odznaczające się nieszablonowym doбором środków przekazu w układzie graficznym proste i czytelne, pozostaje założyć, że bezbłędnie identyfikujące markę.

Doktorantka w swoim dorobku twórczym posiada zróżnicowane spektrum doświadczeń projektowych i tym samym zawodowych.

Ocena rozprawy doktorskiej składającej się z części teoretycznej i artystycznej pracy kwalifikacyjnej.

Tak zwane tradycyjne podejście do przekształcania otoczenia człowieka nakierowane było w jedną stronę, w stronę rozwoju. Obiekty architektoniczne dotychczas wznoszone były na czas dłuższy niż życie jednego pokolenia. Podobnie rzecz miała się ze sposobem użytkowania które trwało wystarczająco długo, by projektant nie musiał już w fazie początkowej projektu przewidywać innego zagospodarowania w tym miejscu. Od pewnego czasu podejście to zmieniło się tak, iż równocześnie obejmuje również planowanie systemów ustępujących. Wymaga się, by życie obiektu architektonicznego rozpatrywane było w pełnym cyklu od powstania przez ustępowanie czy transformację dostosowaną do prognozowanych potrzeb rodzajów aktywności.

Jeżeli powszechnie przyjęliśmy, że przestrzeń jest dobrem rzadkim, a czas dla obiektu architektonicznego oznacza zmienność jego istnienia to musimy to wyrażać innym traktowaniem tejże materii i energii. Obie te kategorie nie są czymś co „używamy” lecz czymś co stale „używamy” czyli podlegają procesowi przekształcania w konsekwencji zmierzając do ich uniwersalizacji. (Uniwersalizacji często też pojmowanej jako projektowanie bez barier).

W kontekście postawienia sobie takiej tezy pojawia się konieczność wypracowania nowych narzędzi, które pozwolą w sposób dynamiczny ujmować owe zmiany. To nowe odczytanie czasu i jego znaczenia wynika z szybkości z jaką dotykają nas wskazane zmiany, a podyktowane rozwojem nowych technologii w konsekwencji także po wielokroć przyspieszonym tempem życia w myśl **powszechnie obowiązującej zasady zmienności!**

Celem pracy naukowo - badawczej pani mgr Emilii Cieśli jest próba rozwiązania problemu jaki pojawia się w kształtowaniu jednoprzestrzennych wielofunkcyjnych sal widowiskowych cytuję za Autorką której przyświeca : "dążenie do polepszenia warunków kwalifikujących jedną salę do szerokiego zakresu wymagań niezbędnych dla różnych typów widowisk i w związku z tym uzyskanie za każdym razem właściwej percepcji wielorakich działań widowiskowych", dodam ze swej strony - przy zachowaniu bezpieczeństwa użytkownika wnętrz publicznych przez jednostki posiadające potrzebę "doświadczenia nadmiaru".

Doktorantka stawia tezę o konieczności **stworzenia koncepcji modelowej „hybrydy widowiskowej”** która to cytuję: "może stać się odpowiedzią na problemy związane z funkcjonalnym zagospodarowaniem współczesnych przestrzeni widowiskowych. Projekt ten uwzględnia poprawienie warunków ekonomicznych oraz stanowi rozwiązanie wielu trudności związanych z budowaniem nowych wielko powierzchniowych obiektów widowiskowych zlokalizowanych w śródmieściach miast." Rem Koolhaas już w 2001 roku określił je jako "śmieciowe przestrzenie".

AUTORKA w części teoretycznej rozprawy doktorskiej prześledziła przeobrażenia jakim podlegały przestrzenie sceno-widowni od czasów Witruwiusza przez zmiany dokonane w wyniku wprowadzanych reform z przełomu XIX i XX wieku ,promujące wkroczenie aktora w przestrzeń odbiorców, aż po ostatnie wymienione procesy kształtujące przestrzenie widowiskowe uwzględniając także podnoszony od pewnego czasu czynnik określany jako "budowanie relacji międzyludzkich".

Dysertacja dostarcza licznych przykładów, a przeprowadzone ich teoretyczne analizy posłużyły do opracowania **wytycznych definiujących prawidłowe funkcjonowanie wnętrz uniwersalnych wielofunkcyjnych przy założeniu, iż cytuję: "mają one wymiar przyszłościowy spełniający potrzeby i oczekiwania dzisiejszej cywilizacji z zakresu [wykorzystania i kształtowania] przestrzeni"**. Opisane przykłady pokazują zakres eksperymentów i ich efekty w odniesieniu do zmiennych interaktywnych w charakterze przestrzeni widowiskowych. Doktorantka w oparciu o wybrane przykłady analizuje zasadność projektowego poszukiwania modelu "hybrydy widowiskowej" ostatecznie wskazując na **zuniformizowaną przestrzeń dającą wielowariantowość** lub też jak w przypadku mniejszych kubaturowo sal **udostępnianie pustej przestrzeni**. W potencjale nowych technologii upatruje pojawienie się uniwersalnych możliwości dla **przemienności układów funkcjonalnych** przystosowujących konfiguracje widowni i sceny w zależności od potrzeb inscenizacyjnych przez kolejno wprowadzane podmioty.

Cześć teoretyczna rozprawy przedstawia staranny dobór nazewnictwa, umiar w precyzyjnie dobranych środkach stylistycznych jak również Autorka wykazała dbałość o poprawność metodologiczną.

Pozostają do wyjaśnienia uszczegółowienia podpisów przy schematach autorstwa Doktorantki w których nie zostały podane źródła pozyskania materiałów do ich opracowania na przykład: Schematy rzutów Teatru Totalnego | autor Emilia Cieśla. 2.2/1 str.38¹.

Ocena artystycznej pracy kwalifikacyjnej.

Istotą artystycznej pracy kwalifikacyjnej pani mgr Emilii Cieśli jest zapis procesu „Transformacji przestrzeni w aspekcie wnętrz widowiskowych” które traktowane jako "inteligentne publiczne przestrzenie komercyjne" cytuję za Autorką: *"powinny[...] przystosowywać się do różnych funkcji widowiskowych"*. Asumpt do przeprowadzenia takich badań pojawił się podczas opracowywania przez Doktorantkę projektu wnętrza Szkoły Muzycznej im. W. Lutosławskiego w Nowym Tomyślu.

Uzasadnieniem dla tych poszukiwań różnych konfiguracji przestrzeni, by sale widowiskowe przybrały charakter uniwersalnych, jest po pierwsze wspomniany już aspekt przestrzeni jako dobra rzadkiego, po drugie konieczność wynikająca z uwzględnienia owej niczym nie skrepowanej potrzeby reżyserów, scenarzystów „odczytywania na nowo” utworów, wyrażania aktów kreacji.

Artystyczna praca kwalifikacyjna stanowi opracowanie typologii uniwersalnych sal widowiskowych z uwzględnieniem uwarunkowań funkcjonalnych, formalnych i estetycznych oraz procesu funkcjonowania obszaru przestrzeni zmiennych, determinowanych wymogami technologicznymi.

Doktorantka przedstawia proces oraz metody rekonfigurowania kubatury przestrzeni dla określonych różnych układów funkcjonalnych do celów widowiskowych wydzielając dla nich minimalne i maksymalne wnętrza. Poza aspektami wizualnymi w przeprowadzonych badaniach prawidłowo ujęła także wrażenia słuchowe które to są generowane w wyniku zaprojektowanych kształtów i objętości wnętrza czyli w sposób bezpośredni decydują o rozkładzie energii akustycznej i nagłośnieniu danego pomieszczenia.

Dokonując licznych porównań wybranych przykładów, wyników opracowanych schematów pod kątem funkcjonalnym, podziału kubatury z uwagi na różne rodzaje zastosowanych kształtów i usytuowań scen i widowni Doktorantka w swej rozprawie założyła, że przyjęta przez nią teza możliwości bycia wnętrzem wielofunkcyjnym dla zmiennych aktywności widowiskowych jest możliwa do zrealizowania jeśli projektowy proces badawczy dotyczyć będzie wzorcowej przestrzeni dla dźwięku: mowy oraz muzyki - w związku z tym uwzględnia wskazania wartości które dotyczą rozwiązań formalnych zalecanych z uwagi na czas pogłosu.

Przy założeniach poczynionych przez Doktorantkę, że sala ma być wnętrzem umożliwiającym organizację zarówno koncertów symfonicznych jak i kameralnych, innym razem sztuk teatralnych, czy też projekcji kinowych i multimedialnych można by skonstatować, że w pewnym stopniu pozbawiamy te wydarzenia profesjonalnego wymiaru ponieważ skutkuja nie do zrealizowania sprzecznymi wymaganiami akustycznymi.

Wokół nas mamy jednak liczne przykłady wskazujące, że sale widowiskowe przystosowane do działań kulturalnych funkcjonują zarówno jako sala koncertowa, kinowa, teatralna, konferencyjna oraz studio nagrań. W związku z tak licznym i jednak różniącym się

¹ tego typu schematy Teatru Totalnego są zamieszczone w artykule "Zmienna przestrzeń teatralna a synergia" autorstwa Piotra Obracaja. <http://bud-arch.pollub.pl/wp-content/uploads/Budownictwo-i-Architektura-161-2017-059-068.pdf>

charakterem funkcji wymagały zastosowania złożonych technologii, dość wspomnieć na przykład o dedykowanym oświetleniu sceny widowni, drogach ewakuacyjnych, kieszeniach magazynowych, właściwej komunikacji pomiędzy magazynami a rampą przy załadunku instrumentów, pomieszczeniu dla akustyka, magazynie dla instrumentów itd. do tego dochodzi **dostosowanie do kubatury sali nagłośnienia elektroakustycznego**, odpowiedni dobór ustrojów i materiałów dźwiękochłonnych uwzględniające rozwiązania techniczne wpływające na komfort akustyczny sali widowiskowej wynikające z ukształtowania całego obiektu. Oczywiście dopuszcza się możliwość wymiany poszczególnych elementów wyposażenia pod warunkiem utrzymania parametrów użytkowych proponowanych rozwiązań.²

W związku z tym opracowana przez Doktorantkę **koncepcja modelowej "hybrydowej" przestrzeni widowiskowej** dotyczy zmienności dla obszaru sceno-widowni oraz możliwości zastosowania zmian obejmujących całą strukturę architektoniczną przestrzeni widowiskowej. Proponuje rozwiązanie dla układów gdy: widownia jest w całości składana, widownia jest stała względem redukcji poziomów galerii z balkonami, widownia częściowo składana celem wprowadzenia mobilnych ścian wydzielających - dzielących na różne /dwie sale, zachodzą zmiany struktury sali poczynione w wyniku modyfikacji ruchomych paneli sufitowych, scena jest składana i rozkładana lub następuje jej całkowita eliminacja.

Opracowane zostały schematy ukazujące kształtowanie proporcji sal dużej i małej wynikające z układu i także proporcji widowni do sceny w celu eliminacji niepożądanych efektów akustycznych z zachowaniem zmiennych funkcji widowiskowych - w opisie Autorka uszczegółowiła detale konieczne do wprowadzenia w celu poprawienia komfortu odbioru pozyskane **w wyniku przeprowadzonych analiz pod kątem osi widokowych i osi akustycznych** dla sali dużej operowej, małej i dużej koncertowej.

W rozdziale o **organizacji przestrzeni widowni** Doktorantka wytycza dla przykładowych wielkości sal zakres poprawnego obszaru sceny wyznaczając miejsca kwalifikujące się do prawidłowego odbioru danego typu widowiska punktując istotne czynniki takie jak rozpiętość kształtu widowni, forma rzędów, odległość obszaru przed-scenicznego i odległość samej sceny od widowni. Następnie aby zapobiec wielokrotnemu odbiciu dźwięku z powodu najczęściej występujących płaszczyzn równoległych ścian Doktorantka trafnie wprowadziła ukośne elementy mobilnych platform tym samym uzupełniając przestrzeń odbiorcy o dodatkowe miejsca (*poziome galerie z balkonami*).

Ponieważ głównym elementem absorbującym dźwięki średniej częstotliwości jest widownia dlatego też Autorka **adekwatnie (kompetentnie) zaproponowała ruchome jej elementy** przedstawiając na schematach wersje **przekształcania modułu siedzisk**. Dzięki fotelom zaprojektowanym w taki sposób, by miały tę samą charakterystykę absorpcji dźwięku co siedzące w nich osoby istnieje możliwość zapewnienia takiego samego brzmienia muzyki przy pełnej widowni i zapełnionej tylko w połowie.

W procesie transformacji przestrzeni sali podkreśla doniosłość znaczenia zastosowania **kryterium wysokości estrady** w celu wypracowania symultanicznego układu z **wielokierunkową widownią**. Analizy dotyczące konfiguracji układu sceny ruchomej przedstawione zostały na schematach. Autorka opracowała **kształty scen**, możliwości ich modyfikacji stosując elementy uzupełniające moduł sceny, określiła konfiguracje zakładając

² W tym wypadku chodzi o zachowanie stałego tzw. uśrednionego czasu pogłosu który jest różny dla warunków koncertów z nagłośnieniem elektroakustycznym, czy konferencji, także inny do projekcji filmowych, jeszcze inny dla przedsięwzięć wymagających dłuższego czasu pogłosu jak koncerty kameralne lub opera.

uniwersalność funkcji sceny i widowni pod kątem poprawnego odbioru wszystkich zdarzeń widowiskowych przyjmując, iż cytuję : " w momencie przekształcenia jednej sali na dwie odrębne przestrzenie, w każdej z nich musi istnieć możliwość wielostronnych przekształceń i dostosowania układu sceny i widowni do dwóch niezależnych formacji widowiskowych".

Można pojąć wątpliwość czy **hiperboliczna "hybryda"** nie kryje w sobie bezgranicznego optymizmu, czy aby możliwym jest zapewnienie spełnienia wszystkich koniecznych wymogów określonych przez autora reżysera widowiska itd.³

Wyrażam jednak pogląd, iż widowiska przynależą do sztuki zdarzeń, a co za tym idzie **idea miejsca** odgrywa w nich istotną rolę. Gdy Michel Foucault odkrył przestrzeń również w sztukach widowiskowych została ona skonceptualizowana i przetrwała się w równoprawny, **a niekiedy nawet w zasadniczy element budujący treść przedstawienia**.⁴ Te przeobrażenia przestrzeni stymulują twórców do redefiniowania jej granic także w relacjach widz aktor. **Edward Gordon Craig** poszukując nowej formuły funkcjonowania teatru stwierdził, że „każdy rodzaj przedstawienia wymaga określonego typu przestrzeni scenicznej”. **Zatem wnętrza mobilne, wielofunkcyjne mają tym większą wartość, im bardziej różnorodne są aktywności i procesy przez nie generowane. Tak jak nie istnieje jednolita tożsamość i preferencje odbiorców, tak nie należy przywiązywać się do określonego charakteru przestrzeni widowiskowych. Elastyczność umożliwia ciągłe redefinicje układów widowni i sceny.**

W tym kontekście wydaje się, że podstawowym zadaniem twórców nowych przestrzeni widowiskowych jest właśnie **podkreślanie hybrydowego charakteru czy też uniwersalności projektowanych wnętrz**.

Opracowanie o charakterze podręcznikowym Autorka zamyka rozdziałem poświęconym kształtowaniu architektonicznej struktury przestrzeni w wyniku zaprojektowanych przez nią **regulowanych struktur akustycznych**.

Projektując "modelową hybrydę widowiskową" ów widowiskowy organizm, by był kompletny, a zarazem **uniwersalny czy też wszechstronny** Autorka wyposaża w ściennie i sufitowe regulowane struktury przestrzenne w celu uzyskania maksymalnie możliwego komfortu odbioru. Przyjęła, że skoro wszystkie składowe przestrzeni mają wpisaną mobilność to znaczy możliwość modyfikacji i rekonfiguracji, to **konieczne jest wypracowanie narzędzia dzięki któremu użytkownicy będą mogli mieć wpływ przede wszystkim na regulację akustyki sali. Ruchome struktury** sufitowe i ściennie generują aspekt równoległy o wymiarze estetycznym. W wyniku możliwości **modyfikowania struktur podwieszanych**, rozrzeźbionych form, **dokonuje się akt kreacji wnętrza nadając za każdym razem jednostkowy indywidualny charakter przestrzeni widowiskowej**, lecz czy tym samym nie zacierają się jego pożądanego uniwersalnego charakteru...

Wielofunkcyjność i niezdefiniowanie, które wzajemnie nie muszą się wykluczać, to najważniejsze cechy przyjaznej przestrzeni publicznej zachęcające do przebywania we wnętrzu budynku bez konkretnego powodu. **Bywa, że takie tymczasowe „przeprogramowywanie”** jest jedną z najskuteczniejszych metod eliminowania opresyjnej natury zinstytucjonalizowanego wnętrza obiektu kultury.

³ Zwiedzając tego typu nowo powstałe obiekty jak choćby autorstwa Jean'a Nouvel'a Filharmonia Królewska czy Opera Narodowa autorstwa Henning'a Larsen'a albo Duński Teatr Królewski Lundgaard & Tranberg Arkitekter A/S, wszystkie wybudowane w ostatniej dekadzie w Kopenhadze i żaden z architektów nie pokusił się o wprowadzenie zasady dyspozycyjności funkcji zmiennej w odniesieniu do sal koncertowych, widowiskowych czy teatralnych...w Szczecińskiej Filharmonii także mamy dwie oddzielne sale symfoniczną i kameralną.

⁴ LARS VON TRIER Dogville (2003)(kategorie 'czystej' formy przestrzeni i geometrii)

Przyjęta w rozprawie doktorskiej teza, iż cytuję : "projektowanie uniwersalnych hybryd widowiskowych umożliwiających zmienność formy i funkcji może mieć wymiar przyszłościowy, spełniający potrzeby i oczekiwania dzisiejszej cywilizacji z zakresu przestrzeni" zmierza do **poszukiwania złotego środka, by eliminować skutki konsumeryzmu architektury i tym samym przestrzeni publicznej.**

Rezultaty badawcze przedstawione przez Doktorantkę byłyby pełniejsze uzupełnione o wskazania co do przewidywanych materiałów wykończeniowych dla wnętrz i elementów jego wyposażenia z uwzględnieniem ich **modyfikowanego charakteru** - ten rodzaj elastyczności struktury architektury widowiskowej nadal należy do wyjątków(!), jak również li tylko zasugerowanie konieczności wzięcia pod uwagę wpływu znaczenia hałasu produkowanego przez instalacje klimatyzacyjne czy elektryczne, hałasu pochodzącego z zewnątrz oraz zasugerowanie w schematach czytelniejszego usytuowania drzwi wejściowych do sal.⁵

Zakres opracowania uwzględniony w rozprawie doktorskiej jest obszerny, zważywszy na istotę poruszanych zagadnień, na złożoność rozpatrywanych zjawisk i w konsekwencji, w wyniku opracowanych projektów, wygenerowanych efektów skutkujących konsekwencjami w różnych obszarach poczynając od przestrzennych przez kulturotwórcze aż po socjologiczne aspekty.

Doktorantka projektując cały arsenał mobilnych rozwiązań formalnych dla wielofunkcyjnej przestrzeni widowiskowej założyła, że ma ona za zadanie intensyfikowanie scenicznych doświadczeń, realizację zapotrzebowania na podkreśloną w części teoretycznej wspólnotowość doświadczeń, i oczywiście umożliwić realizację zróznicowanej oferty kulturalnej.⁶

KONKLUZJA

Dzisiaj za najznakomitsze przykłady architektury kultury w Polsce uznajemy Filharmonię im. Mieczysława Karłowicza w Szczecinie, Narodowe Forum Muzyki we Wrocławiu, czy Europejskiego Centrum Kultury w Gdańsku, obiekty które mimo niezwykłych zalet, kunsztu twórców i unikalności rozwiązań architektonicznych mają jeden dla mnie poważny mankament - są obiektami w których daremno szukać znamion egalitaryzmu które w jednoznaczny sposób dla każdego emanowały by przyzwoleniem do niezobowiązującego "zaglądnęcia", by oswoić się, nauczyć... spotkania ze sztuką ...

Doktorantka wielokrotnie odnosząc się do programu odnowy sceny europejskiej opracowanej przez Georg'a Fuchs'a kładzie nacisk zwracając uwagę iż Jej projekt uniwersalnej sali wielofunkcyjnej zakłada i ma wpisana społeczną i estetyczną odnowę sztuki scenicznej w **kontekście zbiorowej uroczystości, realizując podstawowe zadanie twórców nowych przestrzeni widowiskowych którym jest utrzymanie i podkreślanie charakteru powstających w nich relacji społecznych.**

W sytuacji intensywnego procesu transformacji któremu jesteśmy poddawani, procesu rozumianego jako uzyskiwanie nowego poziomu rozwoju cywilizacyjnego podczas którego na naszych oczach powstają i znikają idee, przedmioty czy różne formy organizacji przestrzeni, doceniam także **całkowicie uzasadnioną i pożądaną postawę naukową**

⁵ To wszystko można sprawdzić na etapie projektu koncepcyjnego gdy zastosujemy modelowanie akustyczne i auralizację czyli wizualizację dźwięku. Przy zastosowaniu tego procesu, projekt akustyki sali koncertowej może być wykonany "na miarę" - stosownie do wytycznych i upodobań klienta.

⁶ Być może najciekawszym w tym kontekście budynkiem jest siedziba teatru Dee i Charles'a Wyly w Dallas, zaprojektowana przez pracownię OMA i REX.

przyjęta przez Panią mgr Emilię Cieślę, a opartą na traktowaniu przestrzeni jako dobra trudno odnawialnego.

Bazując na doświadczeniu praktycznym i posiadanym potencjale twórczym Autorka zaprojektowała konceptyjny model niwersalnej sali widowiskowej wraz z mechanizmami wytwarzania różnych przestrzeni, które powiązała w głównej mierze z geometrią układów, czyli wyrazistością artystycznej zmiennej (interaktywnej) kompozycji przestrzennej odpowiadającej na zapotrzebowanie użytkownika.

Rozprawa doktorska jest napisana językiem precyzyjnym, sekwencje wymieniane w logicznym następstwie, opracowane schematy dla sal widowiskowych jak najbardziej mogą stanowić materiał źródłowy dla studentów wydziałów projektowych przystępujących do opracowania tego typu zagadnień. Zawiera słownik terminów, bibliografie i źródła dodatkowe typu publikacje czy strony internetowe. Po uzupełnieniu o słowa kluczowe do pozycjonowania i dokonaniu korekty redaktorskiej może być pozycją skierowaną do publikacji.

W związku z powyższym stwierdzam, że przedłożona przez Panią mgr Emilię Cieślę rozprawa doktorska zarówno w części teoretycznej jak i w części artystycznej - projektowej wraz ze wskazanym dziełem jakim jest "Projekt transformowalnej przestrzeni widowiskowej" przedstawiający zakres możliwości architektonicznego przekształcenia wnętrza dla wyznaczonych typów widowisk, stanowi znaczący wkład w rozwój dyscypliny naukowej sztuki projektowej i spełnia wymagania ustawy określonej art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. (Dz. U. z 2003 roku, nr 65 poz.595; Dz. U. z 2005 roku nr 164 , poz. 1365; Dz. U. z 201....roku, nr 84, poz.455) o stopniach i tytułach naukowych zakresie sztuki.

W związku z powyższym popieram wniosek Rady Wydziału Architektury Wnętrz i Scenografii Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu o nadanie Pani mgr Emilii Cieśli stopnia doktora w dziedzinie sztuki plastyczne w dyscyplinie artystycznej sztuki projektowej.

Kraków, 10 grudnia 2017 r.

Dr hab. Beata Gibała Kapecka prof. ASP